

Deklaration om europeiska städer för en hållbar stadsutveckling (Aalborg deklARATIONEN)

(Godkänt av deltagarna i den europeiska konferensen om städer för en hållbar stadsutveckling i Aalborg, Danmark den 27 maj 1994)

Del I: Konsensusdeklaration: Europeiska städer för en hållbar stadsutveckling

Del II: Europeiska städers kampanj för en hållbar stadsutveckling

Del III: Lokal handlingsplan för en hållbar stadsutveckling (Local Agenda 21)

Förklarande tillägg

Aalborgdeklarationen fastställdes av deltagarna i den europeiska konferensen om långsiktigt hållbar stadsutveckling, som hölls i Aalborg i Danmark 24 -27 maj 1994. Konferensen stöddes av Europakommissionen och Aalborg stad och organiserades av Internationella rådet för kommunala miljöinitiativ (ICLEI). ICLEI hade ansvaret för att utarbeta förslag till deklARATION till sammans med Ministeriet för Stadsutveckling och transport i Nordrhein - Westphalen, Tyskland. DeklARATIONEN avspeglar tankar och ord från många deltagare.

AalborgdeklARATIONEN blev inledningsvis undertecknad av 80 europeiska lokala myndigheter och 253 representanter för internationella organisationer, regeringar, vetenskapliga institut, konsulter och enskilda. Genom att underteckna deklARATIONEN förband sig de lokala myndigheterna för att starta ett Agenda 21-arbete och att utarbeta långsiktiga planer för hållbar utveckling. Härigenom inleddes de europeiska städernas kampanj för långsiktigt hållbar utveckling.

Utkastet till deklARATIONEN diskuterades av mer än 600 deltagare i Aalborgkonferensens 36 olika workshops. Många kommentarer och förslag inarbetades i texten. Redaktionsgruppen för deklARATIONEN ansåg dock att flera grundläggande och viktiga förslag till ändringar inte bara var av redaktionell natur utan förtjänar att noga övervägas. Det föreslogs därför att en genomgång av föreslagna förändringar skall göras av kampanjledningen och att deklARATIONEN skall bearbetas ytterligare och därefter föreläggas deltagarna i den andra europeiska konferensen för långsiktigt hållbar stadsutveckling som skall hållas i Lissabon, Portugal i september 1996.

SWEDISH 04/03/2005

Europeiske städers kampanj för en hållbar stadsutveckling

rue de Trèves 49-51 Trierstraat, box 3
B-1040 Brussels. Belgium
tel +32 2 230 53 51 - fax +32 2 230 88 50
e-mail: campaign.office@skynet.be
<http://www.sustainable-cities.org>

Deklaration om europeiska städer för en hållbar stadsutveckling (Aalborg deklARATIONEN)

(Godkänt av deltagarna i den europeiska konferensen om städer för en hållbar stadsutveckling i Aalborg, Danmark den 27 maj 1994)

Del I: Konsensusdeklaration: Europeiska städer för en hållbar stadsutveckling

Del II: Europeiska städernas kampanj för en hållbar stadsutveckling

Del III: Lokal handlingsplan för en hållbar stadsutveckling (Local Agenda 21)

Del I Konsensusdeklaration: Europeiska städer för en hållbar stadsutveckling

I.1 De europeiska städernas roll

Vi, de europeiska städerna och kommunerna som undertecknat denna deklARATION, kan konstatera att våra städer under historiens gång har existerat i och överlevt imperier, nationalstater och regimer, och fortlevt som centra för det sociala livet, som bärare av vår egen ekonomi och som väktare av vår egen kultur, vårt arv och vår tradition. Familjerna, kommunerna och städerna har varit de grundläggande elementen i våra samhällen och stater. Städer har varit centrala punkter för industri, hantverk, utbildning och statsadministration.

Vi inser, att den nuvarande livsstilen, särskilt arbets- och funktionsfördelningsmönstret, markanvändningen, transportererna, industriproduktionen, jordbruket, konsumtionen och fritidsaktiviteterna – och därmed också levnadsstandarden – ger oss ett grundläggande ansvar för många miljö problem vilka människan står inför. Detta är särskilt viktigt eftersom 80 procent av befolkningen i Europa lever i stadsområden.

Vi kan konstatera att den nuvarande resursförbrukningen i industrialiserade länder representerar en nivå som inte kan uppnås av alla nu levande

människor, än mindre av kommande generationer, utan att vi ödelägger de naturliga resurserna.

Vi är övertygade om att utan en hållbar lokal stadsutveckling kan inte heller en hållbar livsutveckling existera för människorna på denna jord. Städerna och kommunerna är inte bara närmast miljöproblemen utan också närmast själva invånarna. Städerna och kommunerna har på alla nivåer ett ansvar tillsammans med staten för människans och naturens väl, och har följaktligen en nyckelposition när det gäller att ändra levnadsmönster, produktion, konsumtion och markutnyttjande till det bästa för allt liv på jorden.

1.2 Principerna för hållbar stadsutveckling

Vi inser att tanken bakom en hållbar stadsutveckling hjälper oss att basera vår levnadsstandard på naturens kapacitet. Vi söker att uppnå en socialt rättvis och miljömässigt hållbar stadsutveckling. Sociala rättigheter måste baseras på en hållbar ekonomisk utveckling och rättvisa vilket förutsätter att det finns en miljömässigt hållbar stadsutveckling.

En miljömässigt hållbar stadsutveckling betyder att naturresurserna inte förbrukas. Det krävs därför av oss att vi inte använder förnyelsebara material, vatten och energikällor snabbare än att natursystemen hinner reproducera dem, samt att vi inte ökar den nuvarande förbrukningen av icke förnyelsebara material fortare än vi kan ersätta dem med förnyelsebara material. Hållbar stadsutveckling innebär också att luftutsläpp och föroreningar inte får överstiga den gräns som kan brytas ned i luften, vattnet och marken.

Vidare innefattar hållbar stadsutveckling ett bibehållande av den biologiska mångfalden, människans hälsa samt luft, vatten och mark så att människans existens och välmående, likaväl som djur och växtliv, säkras för all framtid.

1.3 Lokala strategier för en hållbar stadsutveckling

Vi är övertygade om att staden dels representerar den största enhet där vi till att börja med kan lösa de många obalanserna i nybyggandet liksom sociala, ekonomiska, politiska, naturresurs- och miljömässiga obalanser vilka alla är faktorer som påverkar och förstör den moderna världen. Staden är samtidigt den lägsta nivå på vilken problem kan få meningsfulla lösningar genom en integrerad, övergripande och hållbar stadsutveckling. Eftersom varje stad är olik den andra måste vi finna individuella vägar för att kunna få en hållbar utveckling. Vi avser att göra principerna om en hållbar stadsutveckling till vår stadsbyggnadspolitik så att varje stads individuella förutsättningar blir basen för de bästa lokala strategierna.

1.4 Hållbar stadsutveckling som en kreativ, lokal, stabiliserande process

Vi kan konstatera att den hållbara stadsutvecklingen varken är en vision eller ett statiskt tillstånd utan snarare en kreativ, lokal och stabiliserande process, ett informationsutbyte mellan de aktiviteter som försöker få stadens ekosystem i balans och de aktiviteter som verkar i den andra riktningen.

Genom att bygga stadens förvaltning runt den information som samlats genom en sådan process som denna kan staden arbeta som en organisk helhet och effekterna av alla värdefulla aktiviteter syns klart. På så sätt kan staden och dess invånare fatta beslut och göra val som grundar sig på en stor informationsmängd. Genom en administrativ process som är bygger på en hållbar stadsutveckling kan beslut fattas som tillgodoser både nutidens och framtida generationers intressen.

1.5 Behandling av obalanser i förhållande till omvärlden

Vi inser att en stad eller kommun inte kan vältra över problem eller obalanser till den övriga miljön eller till framtiden. Därför måste problem eller obalanser i en stad eller kommun antingen stabiliseras redan på deras ursprungsnivå eller omhändertagas av en större organisation på regional eller nationell nivå. Ett genomförande av denna princip kommer göra så att varje stad och kommun får en större frihet att bestämma sina olika aktiviteter.

1.6 Ekonomin och en hållbar stadsutveckling

Vi kan konstatera att den begränsande faktorn i den ekonomiska utvecklingen i våra städer har blivit naturkapitalet (t.ex. atmosfär, jord, vatten och skog). Vi måste därför börja investera i naturkapitalet, vilket med följande prioritet innebär:

1. investering i själva bevarandet av det kvarstående naturkapitalet, t.ex. grundvatten, jord och områden för fridlysta och utrotningshotade djur;
2. främjande och uppmuntran av en ökning av naturkapitalet genom att reducera vår nuvarande exploatering, t.ex. icke förnyelsebar energi;
3. investering i projekt som avser att minska trycket på det befintliga naturkapitalet, t.ex. att utforma park och rekreationsområden så att trycket på de naturliga skogarna minskar;
4. förlängning av varors livstid, t.ex. energieffektivare byggnader och miljövänligare stadstransport.

1.7 Sociala rättigheter och en hållbar stadsutveckling

Vi är varse att det är de fattiga som påverkas mest av miljöproblem (genom t.ex. buller och luftföroreningar från trafik, låg standard på byggnader, och brist på öppna ytor), och att de har sämst förutsättningar att lösa dem. En orättvis fördelning av välståndet orsakar inte bara en ohållbar stadsutveckling utan också en utveckling som är mycket svårare att ändra. Vi vill att människors fundamentala sociala behov lika väl som sjukvård, arbetsförutsättningar och bostadsprogram integreras med miljöskyddet. Vi vill lära oss av erfarenheterna från andra olika system av hållbara livsstilar så att vi kan arbeta med en inriktning på att förbättra människors levnadskvalitet istället för att bara öka konsumtionen.

Vi vill försöka att skapa fler arbetstillfällen som bidrar till en hållbar stadsutveckling och därigenom minska arbetslösheten. När vi söker skapa arbetstillfällen bör vi bedöma effekten av varje arbetstillfälle så att de bidrar till en hållbar stadsutveckling, och därigenom ett skapande av arbetstillfällen och bidra till produkter som är långsiktigt hållbara.

I.8 Hållbar stadsutveckling och markanvändning

Vi erkänner att det är viktigt att våra kommuner måste ha en effektiv markanvändning och en sådan stadsplanering att varje projekt bygger på strategiska bedömningar av miljöaspekterna. Växande befolkningsantal kan ge förutsättningar för effektiv lokaltransport och energiförsörjning, samtidigt som en mänsklig skala i bebyggelsen bibehålls. Både vid planer för stadsförnyelse i innerstadsområden och planering för nya förortsområden strävar vi efter en blandning av många funktioner vilket bör minska behovet av rörlighet. Kunskap om regionalt ömsesidigt beroende borde möjliggöra en resursbalans mellan stadsbebyggelse och landsbygd så att man motverkar att städerna enbart utnyttjar omkringliggande områdets naturresurser.

I.9 Hållbar stadsutveckling och rörlighetsmönster

Vi ska sträva efter att förbättra och bibehålla en social välfärd och livsstil i våra städer med ett minskat transportbehov. Vi vet att för en hållbar stadsutveckling är det nödvändigt att man reducerar behovet av rörlighet och att man inte uppmuntrar onödig användning av motorfordon. Vi måste prioritera ekologiskt sunda transportsätt (särskilt fotgängare, cyklister och kommunala transporter) och kombinera dessa olika former och göra dem till centrala frågor i våra försök att planera. Privatbilism i stadstrafik borde underordnas målet att underlätta tillgängligheten till stadens tjänster och bibehålla stadens ekonomiska aktivitet.

I.10 Ansvar för det globala klimatet

Vi förstår att den globala uppvärmningen utgör en stor risk för både naturliga och byggda miljöer samt för framtida generationer, och därför måste det vidtagas åtgärder för att kunna hejda och sedan minska emissionen av växthusgaser så snart som möjligt. Det är också viktigt att bevara jordens resurser av bioämnen, t.ex. skogar och plankton, vilka också spelar en viktig roll i jordens kolcykel. En minskning av utsläpp av fossila bränslen kräver planer och initiativ som bygger på en förståelse för alternativen och på staden som energisystem. De enda alternativen för hållbar stadsutveckling är just förnyelsebara energikällor.

I.11 Förebyggande av förgiftning av ekosystemen

Vi är varse att mer och mer gifter och farliga ämnen släpps ut i luften, vattnet, jorden och maten, och vi kan konstatera att dessa gifter är ett växande hot mot mänskligheten och ekosystemen. Vi vill därför vidta varje möjlig åtgärd för att stoppa fortsatta utsläpp redan vid deras källa.

I.12 Lokalt självbestämmande är en förutsättning

Vi är säkra på att vi har kraften, kunskapen och kreativiteten för att kunna utveckla en hållbar livsstil och att bygga och förvalta våra städer för en hållbar stadsutveckling. I egenskap av demokratiskt valda representanter för våra städer och kommuner är vi redo att ta ett ansvar för uppgiften att omvandla våra städer för en hållbar utveckling. En förutsättning för att städerna och kommunerna skall kunna anta denna utmaning är självbestämmande, i överensstämmande med subsidiaritetsprincipen. Det är därför väsentligt att man lämnar tillräckligt stor frihet på lokal nivå och att städerna och kommunerna har en säker ekonomisk grund för sin verksamhet.

I.13 Medborgarna som nyckelfaktor och EU:s engagemang

Vi förpliktar oss att möta det mandat som är givet av Agenda 21, nyckeldokumentet som godkändes på toppmötet i Rio de Janeiro, och att arbeta med alla våra samhällssektorer – medborgare, näringsliv, intressegrupper – när vi utvecklar våra Lokal Agenda 21 program. Vi är medvetna om uppmaningen i Europeiska Unionens femte miljövårdsprogram "För en hållbar stadsutveckling" att alla samhällssektorer ska vara med och dela ansvaret för programmets genomförande. Vi vill därför grunda vårt arbete på samverkan mellan alla berörda parter. Vi skall se till att alla medborgare och intressegrupper får tillgång till information och möjlighet att kunna medverka i lokala beslutsfattande processer. Vi skall utnyttja alla möjligheter för utbildning och information om hållbar stadsutveckling, inte bara för befolkningen i sin helhet, utan också för valda representanter och för tjänstemän inom stad och kommun.

I.14 Administrativa instrument och medel för att uppnå en hållbar stadsutveckling

Vi förpliktar oss att använda tillgängliga politiska och tekniska instrument och medel för att förvalta staden som ett ekosystem. Vi skall utnyttja det stora antal instrument som finns inklusive de som används för att samla och behandla miljöinformation; miljöplanering; föreskrifter, ekonomiska styrmedel och instrument som t.ex. direktiv, skatter och avgifter; samt medel för att väcka uppmärksamhet och få allmän medverkan. Vi vill försöka utveckla ett miljömässigt budgeteringssystem vilket ska tillåta att förvaltningen av våra naturresurser blir lika ekonomiskt som det vore förvaltning av artificiella resurser, 'pengar'.

Vi vet att vi måste basera våra planer och strategier för hållbar stadsutveckling, särskilt vår miljöbevakning, -granskning, -värdering, -balansering och rapportering, på olika typer av indikatorer, som inkluderar stadsmiljöns kvalitet, dess mobilitet och mönster.

Vi är medvetna om att många program och aktiviteter för en hållbar stadsutveckling har använts med framgång i många europeiska städer. Dessa instrument är värdefulla medel när det gäller att reducera takten och trycket

på den icke hållbara stadsutveckling, men tyvärr kan de inte vända samhällets utveckling. De betydande ekologiska framstegen innebär dock att städerna har ett ypperligt tillfälle att ta steget att integrera dessa program och aktiviteter med regeringens politik för en hållbar stadsutveckling. Vi måste i denna utveckling utarbeta våra egna strategier, prova dem i praktiken och utbyta erfarenheter.

Del II

Europeiska städers kampanj för en hållbar stadsutveckling

Vi, de europeiska städerna och kommunerna som undertecknat denna deklaration, skall tillsammans arbeta för en hållbar stadsutveckling genom en process där vi lär av erfarenheter och lyckade regionala exempel. Vi ska uppmuntra varandra att utforma långsiktiga regionala program (Local Agenda 21), och därigenom förstärka myndigheternas samarbete och binda samman denna process med Europeiska Unionens stadsmiljöverksamhet.

Vi vill härmed inleda *Europeiska städers kampanj för en hållbar stadsutveckling* för att uppmuntra och stödja städer och kommuner i deras arbete för en hållbar stadsutveckling. Kampanjen omfattar inledningsvis en 2-års period. Därefter skall resultaten utvärderas på den andra europeiska konferensen om hållbar stadsutveckling, som skall hållas år 1996.

Vi inbjuder alla myndigheter i regioner, städer, stater och europeiska nätverk att delta i kampanjen genom att underteckna denna deklaration.

Vi ber alla större nätverk av regionala myndigheter i Europa att delta i samordningen av denna kampanj. En samordningskommitté kommer att bildas bestående av representanter från dessa nätverk. Även andra regionala myndigheter, som inte är deltagare i något nätverk, kan medverka.

Kampanjen skall omfatta följande aktiviteter:

- att främja de europeiska städernas och kommunernas gemensamma stöd vid planläggning, utveckling och genomförande av strategierna för en hållbar stadsutveckling,
- att insamla och sprida information om goda resultat på lokala nivåer,
- att arbeta för att principen för en hållbar stadsutveckling kommer ut till andra lokala myndigheter,
- att värva fler undertecknare till deklarationen;
- att organisera för en årlig utdelning av ett "pris för hållbar stadsutveckling",
- att formulera politiska rekommendationer till Europakommissionen,
- att bidra med material till rapporter om hållbar stadsutveckling som utarbetas av EU:s Expertgrupp för stadsmiljö,
- att stödja de lokala politikerna i deras arbete att genomföra lämpliga rekommendationer och lagstiftningar från den Europeiska Unionen,
- att ge ut ett nyhetsbrev om kampanjen.

För att det ovanstående kan genomföras måste det ske en samordning av alla aktiviteter inom kampanjen.

Vi inbjuder andra organisationer att aktivt stödja kampanjen.

Del III

Lokal handlingsplan för hållbar stadsutveckling (Local Agenda 21)

Vi, de europeiska städerna och kommunerna som undertecknat denna deklaration, förpliktar oss genom att underteckna denna deklaration och genom att ansluta oss till kampanjen för "Europeiska städers hållbara stadsutveckling" (Local Agenda 21), att försöka åstadkomma en enighet om en lokal Agenda 21 inom våra samhällen innan slutet av år 1996, vilket således innebär att mandatet, som fastställts i deklaration kapitel 28 i Agenda 21 under toppmötet i Rio juni 1992, kommer att uppfyllas. Genom vår lokala handlingsplan vill vi bidra till genomförandet av Europeiska Unionens femte miljöårsprogram "För en hållbar stadsutveckling". Del I av denna deklaration kommer att ligga till grund för utvecklingen av de lokala handlingsplanerna.

Vi föreslår att en lokal Agenda 21 kan inledas genom att:

- ta del av redan existerande planer och ekonomiska ramar så väl som andra planer och program,
- engagera allmänheten för att systematiskt identifiera miljöproblem och dess orsaker,
- prioritera de arbetsuppgifter som avser att lösa dessa problem,
- skapa en vision om ett samhälle med hållbar stadsutveckling genom samarbete med alla samhällssektorer,
- diskutera och värdera alternativa strategiska möjligheter,
- fastställa en långsiktig lokal handlingsplan för en hållbar stadsutveckling med mätbara mål,
- utarbeta tidplan för planens genomförande och redovisning av ansvarsfördelningen,
- fastställa system och procedurer för att bevaka och rapportera om planens genomförande.

Vi behöver överväga om våra lokala myndigheter har en organisation som är lämplig och effektivt nog att hantera utvecklingen av Lokal Agenda 21 processerna, och de långsiktiga planerna för en hållbar stadsutveckling. Det kan visa sig nödvändigt att se över organisationen med avseende på dess kapacitet, vilket innefattar granskningen av den politiska organisationen, de administrativa procedurerna, det tvärfackliga och interna samarbete, de tillgängliga mänskliga resurserna och samarbetet mellan myndigheter, organisationer och nätverk.